

AB 2-0871

18/39 Komb AB-2-0871

Betänkande och Förslag
till

Stridsby-Finala torrdägningsföretag

i Björkö-Arholma socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1937 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

Socken, by och hemman	Registreringsnummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurans nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6

Kostnadsfördelingslängd

Deltager i grävning och kostbraden i																				Summa	Del-	För-					
Arb. I 96-112				Arb. II 80-95				Arb. III 1-41, 76-79				Arb. IV 42-49, 66-75				Arb. V 50-55				tilläggs-		tag-		nings-			
Kostnad A-B				Förbättrings- och värde B-C				Förbättrings- och värde C-D-It				Förbättrings- och värde D-E				Förbättrings- och värde F-G				kostnad		i hela		kost-			
kr.	ör.	ö.	ö.	kr.	ör.	ö.	ö.	kr.	ör.	ö.	ö.	kr.	ör.	ö.	ö.	kr.	ör.	ö.	ö.	kr.	ör.	ö.	ö.	kr.	ör.	ö.	ö.
								4700	80	3224	89		855	50	453	36	2229	30	2120	-	5798	25	62.96	896	32		
													512	70	271	66					271	66	2.95	13	99		
													306	80	162	62					162	62	1.77	8	33		
				510	90	389	38	299	-	205	11		98	80	52	36					646	85	7.02	33	04		
				328	80	250	62														250	62	2.72	12	80		
5	30	2080	-																		2080	-	22.58	106	27		
5	30	2080	-	839	70	640	-	4999	80	3430	-		1773	80	940	-	2229	30	2120	-	9210	-	100.00	490	65		
																				(37.04%)							

Att deltagnings skyldighet är grundad endast på värdet av den båtstad som vinner genom avlikningen uppkommande jordförbättring.

Finala den 9 decembrie 1937

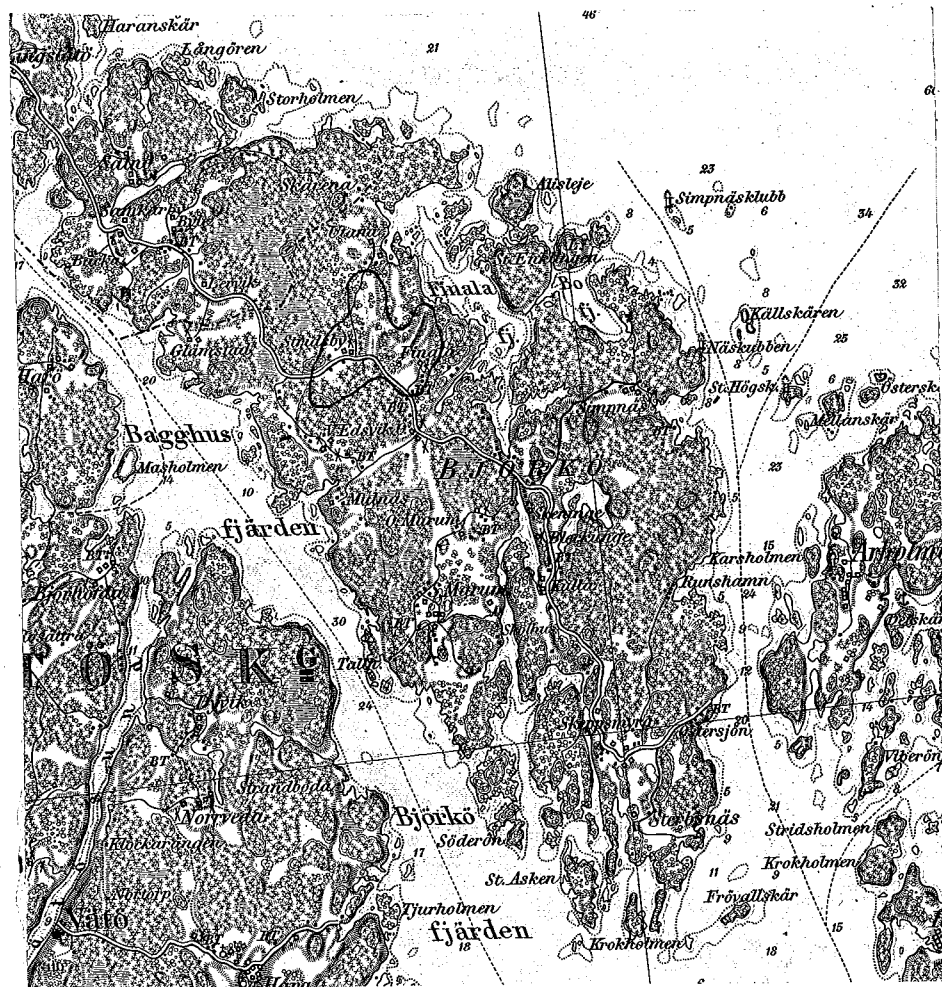
Wils Risberg

Flacus. Lantbeckingerstr.

Genis Lundgren

Wictor Osterberg

Bidrädande gode män

U t l å t a n d e .

Synemännens utlåtande rörande för-
bättrad utdikning av mark tillhörande
Stridsby och Finala i Björkö-Arholma socken
och Stockholms län, avgivet vid sådan syne-
förrättning, som omförmäles i vattenlagen
10 kap. 32 och följande paragrafer.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring
1.5 km. nordost om Björkö-Arholma kyrka. Å bifogade översikts-
karta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte
även nederbördsområdets yttergränser markerats med en blå
linje. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad
jord och omfattar en areal av sammanlagt 25,74 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet
vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen
den 13 april 1922 med nr:is 57 och 58 betecknade nederbördsom-
rådena.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens förordnande av den 2 sep-

tember 1937 erhöill undertecknad i uppdrag att handlägga före-
nämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till
förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträde
i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen
upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som
dikning och bestämma att företaget jämlikt 10 kap. 62 § vatten-
lagen skall benämnas Stridsby-Finala torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företaget berör ej något av de förhållanden, som
omförmälas i vattenlagen 7 kap. 38 och 39 §§.

Mot syneförrättningens handläggning eller före-
tagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har
något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Sökandena äga all i företaget ingående mark.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken
finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig be-

skrivning häröver upprättats. För områdets avdikning före-
slås ett huvudavlopp å kartan betecknat med A-B-C-D samt tven-
ne sidoavlopp å kartan betecknade med D-E-F-G och D-H. Av-
loppen hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda li-
njer för öppen ledning och en tjockare röd linie för täckt led-
ning.

Nederbördsområde, Vattenmängd och lutningsförhållanden.

För huvudavloppet A-B-C-D har nederbördsområdet
beräknats till 1.88 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets be-
skaffenhet har maximiavrinningen beräknats till 150 liter pr.
sek. och medelavrinningen till 15 liter pr. sek. Maximivatten-
mängden skulle sålunda bliva 0.28 m³/sek. och medelvattenmängden
0.03 m³/sek.

För detta avlopp föreskrivas följande dimensioner:

a) sträckan 23-20

Bottenlutning 0.0:1000

Bottenbredd 0.50 meter i jordsektion, 1.0 meter i berg

Sidolutning 1:1.0

1:0.1

b) sträckan 20-17

Bottenlutning 0.0:1000

Bottenbredd 0.50 meter

Sidolutning 1:1.25

c) sträckan 17-16

Bottenlutning 8.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

d) sträckan 16-15

Bottenlutning 5.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

e) sträckan 15-13

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 0.60 meter i berg

Sidolutning 1:1.25 " " 1:0.1 " "

f) sträckan 13-12

Bottenlutning 13.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 0.60 meter i berg

Sidolutning 1:1.25 " " 1:0.1 " "

g) sträckan 12-10+60

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 0.60 meter i berg

Sidolutning 1:0.1 " " 1:0.1 " "

h) sträckan 10+60-9+64

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

För sidoavloppet D-E-F-G är nederbördsområdet av mindre omfattning. För detta avlopp föreskrivas följande dimensioner:

a) sträckan 9+64-9

Bottenlutning 12.6:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

b) sträckan 9-8

Bottenlutning 1.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

c) sträckan 8-6

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

d) sträckan 6-5

Bottenlutning 5.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

e) sträckan 5-4+4

Bottenlutning 8.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

f) sträckan 3+60-2+95

Bottenlutning 2.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 0.60 meter i berg

Sidolutning 1:1.25 " " 1:0.1 " "

g) sträckan 2+95-1+70

För denna sträcka har nederbördsområdet beräknats till 30 hektar. Med en beräknad maximiavrinning av 1.5 liter pr. hektar och medelavrinning av 0.15 liter pr. hektar skulle maximivattenmängden bli 45 liter pr. sek. och medelvattenmängden 4.5 liter pr. sek. För denna sträcka föreskrives täckt ledning av 15" cementrör i lutning 2.0:1000. Vid in- och utloppen förstärkes ledningen på sätt ritningen utvisar och förses med 1

inspektionsbrunn för vilken särskild ritning upprättats. Den täkta ledningen skall täckas av ett minst 1.0 meter tjockt jordlager.

h) sträckan 1+70-1+50

Bottenlutning 2.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

i) sträckan 1+50-0

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.25

För sidöavloppet D-H är nederbördsområdet av mindre omfattning.

För detta avlopp föreskrivas följande dimensioner:

a) Sträckan 0-2

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 0.60 meter i berg

Sidolutning 1:1.25 " " 1:0.1 " "

b) sträckan 2-2+50

Bottenlutning 5.6:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 0.60 meter i berg

Sidolutning 1:1.25 " " 1:0.1 " "

c) sträckan 2+50-5

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 0.60 meter i berg

Sidolutning 1:1.25 " " 1:0.1 " "

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna..

Broar.

I kostnadsförslaget har upptagits det antal broar som skola ombyggas på grund av företagets utförande. Desamma skola ombyggas å torrläggningföretagets bekostnad på sätt sär-

fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenytan. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn.11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt

förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt en areal av 25,74 hektar.

Dess blivande värde utgör	26.116,60 kronor
" nuvarande " "	<u>15.178,70</u> "
Förbättringsvärde sålunda	10.937,90 "

Vattendomstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen skall till Länsstyrelsen erläggas en avgift av 1,50 kronor för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomstolornas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 10.937,90 kronor skall till Länsstyrelsen erläggas ett belopp av 16,41 kronor och skall bestyrkt avskrift av denna bestämmelse tillställas Länsstyrelsen.

Vattendomstolsavgiften skall erläggas så snart utlåtet vunnit laga kraft.

Ersättningar.

skild ritning utvisar.

Det arbete, som erfordras för vägs iordningställande sedan avlopp vunnits och erforderlig bro inlagts skall verkställas och även bekostas efter samma grund som gäller för avloppens första upptagande.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägoogradering varit nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Genom borrhning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig borrhläggning för varje

Ägofigur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrlägningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrlägnings synpunkt lika med 0. För sådan jord, som är belägen på sådant avstånd från avloppen att för dess torrläggning erfordras kostnad för upptagandet av fler avlopp än de i detta företag föreslagna har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt. Det blivande värdet finnes infört för såväl fullt torrlagda som icke fullt torrlagda ägofigurer i kolumn 13 av värderingslängden.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös och sålunda komma genom

Beträffande ersättning för mark, som åtgår för avloppens utvidgning eller för intrång genom jordupplag, föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande (Bil.C), att sådan ej skall utgå.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej heller utgå.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydighet, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handling. Avdikningsområ-

det utgöres av en samfällighet. Samfälligheten har betraktats som fem avdelningar och har i tabellen angivits att båda delarna äro sökande till företaget. All deltagningsskyldighet är grundad endast på värdet av den båtnad som vinnes genom av dikningen uppkommande jordförbättring.

Synekostnaderna skola förskjutas av intressenterna och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola noga bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Skall sten eller berg, varå fixpunkt utsatts, sprängas, får detta ej ske förrän ny fixpunkt av lantbruksingeniör blivit utsatt. Borttages eller fördärvas desamma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i 13 kap. 14 § vattenlagen.

Arbetets utförande.

På grund av vad ovan anförts finna synemännen skäligt medgiva tillstånd till företaget.

Företaget skall, om någon av intressenterna vill fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får börjas efter den 1 mars 1938 och skall vara fullbordat senast före den 1 november 1941. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkanden om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Ägaren av Finala har yrkat beträffande sträckan A-B-C att denna skulle utgå ur företaget då han hade för avsikt att först främdeles utföra denna. Då han är ensam deltagare i de avdelningar, som omfatta denna sträcka, har han att främdeles själv avgöra, huruvida denna sträcka eller del därav skall utföras.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid deras första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtonde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna får ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingenjör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter varje år rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som gäller för kostnader-

nas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

De nyuppförda broarnas underhåll skall bekostas av den eller de som förut haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria löpp, må på inga villkor göras eller tålas och skall därest skada uppstår genom delägares påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Härvid iakttages att den skada, som förorsakas genom betande kreaturs eventuella nedtrampning av slänterna, betraktas som åverkan, varav följer, att denna skadas avhjälpande skall åligga den jordägare å vars mark nedtrampning sker. Kostnaden för skadans undanröjande skall sålunda ej betraktas som underhållskostnad.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar

räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina
till Vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola
i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt
skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till Vatten-
domstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med
10 kap. 75 § vattenlagen, detta utlåtande gå i verkställighet i
den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt
icke inom den i föregående moment stadgade tiden besvär inlämnats
till Vattendomstolen.

Finala den 9 december 1937

Nils Risberg

Statens Lantbruksingenjör.

Denis Lundgren

Wictor Österberg

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

S. Holm

T. Andersson

Att besvär icke blivit inom den i 11 kap. 85 §
vattenlagen föreskrivna tid hos Vattendomstolen anförda över den
syneförrättning, vid vilken förestående utlåtande avgivits, betygar
Stockholm i Österbygdens vattendomstols kansli den 11 februari 1939

Ex officio:

Godk. ¹⁶/₇ 1941 3/10
29

DIARIE Nr 18455
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
3 NOV. 1941

R a p p o r t

Över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 13 februari 1941.

Företagets namn Stridsby-Finala torrlägningsföretag i Björkö-Arholma socken och Stockholms län

Planen fastställd den 5 maj 1939

Statsbidrag från statens avdikningsanslag 3.230.- kr.

Lån från statens avdikningslånefond 3.490.- "

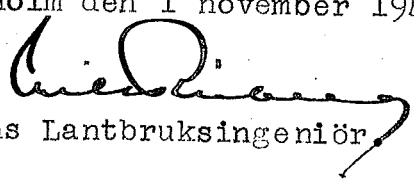
Kontrakt om arbetets utförande antaget den

Arbetsstyrelsens ordförande Fru Annie Juhlin, Stridsby, Vaddö-Backa.

Avsyningen verkställdes av 1:ste assistenten B. Almgren den 31 oktober 1941.

Arbetet befanns därvid vara i sin helhet utfört i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och tillstyrkes till godkännande.

Stockholm den 1 november 1941

Statens Lantbruksingeniör